**Anuarul Universității "Petre Andrei" din Iaşi**
Fascicula: **Drept, Ştiințe Economice, Ştiințe Politice**
ISSN: 2248-1079 | ISSN-L: 2601-7008
Covered in EconPapers, RePEc, CEEOL, ErihPlus, INDEX COPERNICUS, CrossRef, CrossCheck, Google Scholar, WorldCat, KVK, SOCIONET

2022, Issue 30, pages: 230-235 | doi: https://doi.org/10.18662/upalaw/102

# Accounting and Tax Rules on Specific Tax (HoReCA) - Application - Elimination in the Post-Pandemic Period and with an Economy Threatened by the Crisis of the War of Aggression in Ukraine

## [Reguli contabile şi fiscale privind impozitul specific (HoReCA) – aplicare – eliminare în perioada postpandemică şi cu o economie ameninţată de criza războiului de agresiune din Ucraina]

**Gabriela SANDU**[1]

[1] Lecturer Ph.D., "Petre Andrei" University of Iasi, Romania, E-mail: sandugabriela@yahoo.com

**Abstract**: *The negative effects of the SARS-CoV-2 pandemic have been felt on the HoReCa industry. The specific tax is removed from the taxation possibilities from 1 January 2023, after five years of application, leaving it up to these taxpayers to choose the best type of taxation. And this is why the government intervened in facilitating taxation, not imposing conditions on the choice of tax on the income of micro-enterprises.*

**Keywords:** *HoReCa industry, tax facilities, microenterprise income tax, profit tax, specific HoReCa tax.*

**How to cite:** Sandu, G. (2022). Accounting and Tax Rules on Specific Tax (HoReCA) - Application - Elimination in the Post-Pandemic Period and with an Economy Threatened by the Crisis of the War of Aggression in Ukraine. *Anuarul Universității "Petre Andrei" din Iași, Fascicula: Drept, Ştiințe Economice, Ştiințe Politice, 30*, 230-235. https://doi.org/10.18662/upalaw/102

## 1. Introducere

Criza provocată de pandemia cauzată de virusul SARS-CoV-2 a reprezentat o ameninţare pentru economia românească. La începutul anului 2022, previziunile economice care denotau o creştere economică firavă, dar optimistă, au fost răsturnate de declanşarea din partea Rusiei a Războiului de agresiune împotriva Ucrainei. Toate estimările economice au fost date peste cap şi au dus la o diminuare a creşterii economice şi concomitent de creştere a ratei inflaţiei. În 2023 se previzionează o dublare a previziunilor economice de creştere economică şi de diminuare a ratei inflaţiei.

În categoria Horeca sau altfel spus industria ospitalităţii intră:

- ramura hotelieră;
- restaurante şi catering;
- baruri şi servicii de servire a băuturilor;
- agenţii de turism;
- organizare expoziţii, târguri şi congrese;
- organizatori de evenimente;
- activităţi referitoare la parcurile de rulote şi campinguri.

În anul 2020, restaurantele au fost închise în primele două luni, iar în restul anului au funcţionat la capacitate restrânsă sau chiar deloc dacă nu aveau terasă. Ne mai organizându-se evenimente, au pierdut cel puţin 25% din venituri. Unele firme nu s-au mai deschis deloc după lockdown. În anul 2021, a crescut firav activitatea din acest sector, cu perspective mari pentru anul 2022. Când am spus că ieşim din criza provocată de coronavirus, s-a declanşat războiul. Apariţia unei alte crize a dus la eliminarea celei dintâi. Războiul ne-a scăpat de covid!

## 2. Impozitul specific, aplicare – eliminare

Impozitul specific aplicat în industria HoReCa este eliminat din posibilităţile de impozitare din 1 ianuarie 2023, după cinci ani de aplicare. A fost o măsură sustenabilă pentru entităţile care activau în domeniile de activitate vizate, mai ales cele cu spaţiu mic de deservire şi într-o zonă nu aşa de centrală, deoarece conta şi categoria zonei, dată de finanţele locale.

Prin urmare, entităţile care activează în acest sector de activitate pot opta de la 1 ianuarie 2023 pentru aplicarea impozitului pe venitul microîntreprinderilor de 1% sau a impozitului pe profit de 16%. Chiar dacă nu îndeplinesc cerinţele referitoare la cifra de afaceri (Guvernul României, 2022b).

În anul 2022, plătitorii de impozit specific au fost scutiţi pentru o perioadă de 180 de zile calendaristice - chiar dacă nu se precizează în actul normativ, se subînţelege -, calculată de la data publicării deoarece modificarea unei legi speciale intră în vigoare la trei zile după publicare, adică în data de 3 februarie 2022. Acest tip de impozit are:

- caracter datorabil în prima parte a anului - adică pâna la data de 3 februarie 2022 - şi în ultima parte a anului, adică de pe 2 august 2022 până la finalul anului, precum şi
- caracter nedatorabil de la 3 februarie 2022 până la 1 august 2022 (Guvernul României, 2022a).

Prin urmare, se va datora impozit specific pentru acea parte a anului calendaristic 2022 care este în afara perioadei de 180 de zile de scutire, adică 1 ianuarie - 3 februarie şi 2 august - 31 decembrie 2022. Apoi se determină impozitul zilnic pentru anul 2022 prin împărţirea valorii calculate a impozitului la 365 de zile. Altfel spus, la primul semestru din anul 2022 vom avea impozitul anual, pe care îl vom împărţi la 365 zile şi îl vom înmulţi cu numărul de zile în care nu este scutire, adică diferenţa între 181 şi 148 zile de scutire, ceea ce ar însemna 33 de zile. În al doilea semestru vom efectua un calcul asemănător, dar scăzând din 184 zile calendaristice cele 32 de zile de scutire, adică vom impozita doar 152 de zile calendaristice. Vom explicita acest lucru într-un studiu de caz.

## 3. Studiu de caz

Societatea Cafeneaua Veselă a calculat un impozit specific de 25.000 lei anual.

1. Pentru **Semestrul I 2022** se va calcula impozitul specific de plată astfel:
   a. Impozitul semestrial fără scutire va fi: 25.000 lei / 2 semestre = 12.250 lei.
   b. Perioada de datorabilitate va fi 1 ianuarie – 2 februarie 2022, adică 33 de zile calendaristice.
   c. Impozitul datorat va fi: Impozitul specific semestrial înainte de scutire * zile de datorabilitate/ zile calendaristice în primul semestru = 12.250 * 33 / 181 = 2.233 lei, cu scadenţa 25 iulie 2022.
2. Pentru **Semestrul II 2022** se va calcula impozitul specific de plată astfel:
   a. Impozitul semestrial fără scutire va fi: 25.000 lei / 2 semestre = 12.250 lei.

b. Perioada de datorabilitate va fi 2 august – 31 decembrie 2022, adică 152 de zile calendaristice.
c. Impozitul datorat va fi: Impozitul specific înainte de scutire * zile de datorabilitate/ zile caledaristice în primul semestru = 12.250 * 152 / 184 = 10.120 lei, cu scadenţa 25 iunie 2023; are termenul decalat potrivit facilităţilor din anul 2020, oferite entităţilor pe o perioadă de 5 ani, adică 2021-2025 (Guvernul României, 2020).

Prin urmare, perioada supusă impozitării este de 33 + 153 = 186 zile calendaristice sau altfel calculat ori ca o verificare, 365 zile calendaristice în anul 2022 din care scădem cele 180 zile de scutire.

**3.** În **anul 2023**, va trebui să aleagă între două tipuri de impozitare, şi anume:
a. **Impozit pe venitul microîntreprinderilor – 1%** aplicat la veniturile impozabile, cu termen de plată şi declarare 25 aprilie 2023, 25 iulie 2023, 25 octombrie 2023 şi 25 iunie 2024, fiind trimestrul al IV-lea, prin declaraţia D100 (Guvernul României, 2020).

Entităţile HoReCa ce desfăşoară activităţi obţinând venituri din următoarele coduri CAEN: 5510, 5520, 5530, 5590, 5610, 5621, 5629, 5630, **NU** sunt obligate să îndeplinească condiţiile aplicabile de la 1 ianuarie 2023 pentru a opta la impozitarea venitului microîntreprinderilor în cotă unică de 1%:

- cifră de afaceri realizată în anul 2022 de până la 500.000 euro, echivalentul în lei la cursul de schimb B.N.R. la data de 31 decembrie 2022;

- a realizat venituri din consultanţă ori management de până la 20% din veniturile totale;

- cel puţin un salariat cu normă întreagă sau mai mulţi salariaţi cu part-time, dar a căror norme cumulate să fie cel puţin egale cu o normă întreagă;

- asociaţii sau acţionarii deţin peste 25% din valoarea sau numărul de titlurilor de participare sau drepturile de vot la cel mult trei societăţi din România în care se aplică sistemul de impunere pe venitul microîntreprinderilor.

Chiar dacă pentru toţi ceilalţi contribuabili impozitarea cu 1% ca microîntreprindere este plafonată la o cifră de afaceri de 500.000 euro anual, pentru industria ospitalităţii această condiţie nu este aplicabilă. Aşadar, chiar dacă depăşesc acest plafon, aceste entităţi din HoReCa pot opta pentru plata unui impozit de 1% pe venitul microîntreprinderilor.

Acest tip de impozitare a apărut în ideea de a ajuta firmele nou-înfiinţate sau cele mici să se dezvolte printr-o impozitare relaxată fiscal şi printr-un mod de calcul simplist atât pentru contribuabil, cât şi pentru

organele de control fiscal. În astfel de condiţii, această non-limită, prin aplicarea acestui impozit, va avantaja desigur firmele mari care activează în această industrie.

b. **Impozitul pe profit – 16%** aplicat la profitul impozabil cu termen de plată şi declarare aceleaşi ca la **impozitul** pe venitul microîntreprinderilor. Dacă sunt pierderi din exerciţiile precedente, ele pot fi recuperate în 7 ani fiscali, dar nu din perioada când au avut alt tip de impozitare, deci prin declaraţia D101.

„Profitul este frecvent utilizat ca măsură a performanţei şi bază de calcul pentru indicatori de măsurare a acesteia" (Sandu, 2012, p. 15).

Prin urmare, societăţile HoReCa vor trebui să analizeze foarte bine ce sistem de taxare le este mai avantajos de aplicat în 2023. Termenul limită de schimbare a vectorului fiscal este 31 martie 2023, prin declaraţia D700. Sfatul meu în acest sens este să-şi calculeze cele două tipuri de impozitare pentru tot anul 2022, unde au date concrete, dacă nu, pentru o anumită perioadă mai concludentă din an. Dacă diferenţele dintre sumele rezultate prin ambele tipuri de impozitare au valori apropiate, ba poate un pic mai avantajos este sistemul de impozitare la profit, eu aş merge pe impozitarea venitului microîntreprinderilor deoarece, după cum am mai spus, este mai uşor de calculat, fără a apela la experţi în domeniu şi mai uşor de controlat de către fisc.

## 4. Noi modificări în industria HoReCa

Începând cu 1 ianuarie 2023, în servicii hoteliere, serviciile de restaurant şi catering se va majora cota de T.V.A. de la 5% la 9%, iar la produsele pe bază de îndulcitori naturali sau artificiali se va reveni la cota standard de 19%, cum a fost odată.

## 5. Concluzii

Impozitul specific activităţilor entităţilor ce activează în industria HoReCa, aplicabil pe o perioadă de cinci ani, a prezentat un avantaj major pentru contribuabilii care aveau un spaţiu relativ mic de deservire, cum sunt cele care funcţionează în mall-uri. De la 1 ianuarie 2023 va fi eliminat acest impozit din Codul fiscal, lăsând la latitudinea firmelor să-şi aleagă cel mai potrivit tip de impozitare: impozit pe venitul microîntreprinderilor – 1% aplicat la veniturile impozabile ori impozit pe profit – 16%, cotă aplicată profitului impozabil.

Informaţia este o necesitate pentru conducere în desăvârşirea procesului decizional. Informația potrivită despre trecut ajută conducerea în luarea celor mai bune decizii şi constituie baza stabilirii măsurilor de luat în viitor, pentru ca activitatea să fie profitabilă. Informaţia contabilă a veniturilor fiscale şi a cheltuielilor deductibile ale unei perioade trecute, efectiv realizate, poate ajuta conducerea în a opta pentru un anumit tip de impozitare.

## References

Guvernul României. (2022a). Ordonanţa nr. 11/2022 pentru modificarea şi completarea unor acte normative, precum şi pentru modificarea unor termene. Monitorul Oficial, 97 din 31.01.2022. https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/251253

Guvernul României. (2022b). Ordonanţa nr. 16/2022 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal. Monitorul Oficial, 716 din 15 iulie 2022. https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/257589

Guvernul României. (2020). Ordonanţa nr. 153/2020 pentru instituirea unor măsuri fiscale de stimulare a menţinerii/creşterii capitalurilor proprii, precum şi pentru completarea unor acte normative. Monitorul Oficial, 817 din 4 septembrie 2020. https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/229768

Sandu, G. (2012). *Dimensiuni ale performanței în contabilitate. Concepte. Analiza economico-financiară. Studii de caz.* Editura Sedcom Libris.